

İÇİNDEKİLER

“Kemal Gözler, *Türk Anayasa Hukuku*, Bursa, Ekin, 2000, 1072 s.” künyeli kitabın “İçindekiler”idir. Kitabın tamamına www.anayasa.gen.tr/tah.pdf den ulaşılabilir.

Bölüm 1

OSMANLI ANAYASAL GELİŞMELERİ

I. Sened-i İttifak (1808).....	3
1. Hazırlanışı.....	3
2. Hükümleri.....	4
3. Getirdikleri.....	6
4. Değeri	8
5. Sened-i İttifakın Hukukî Biçimi.....	10
6. Sened-i İttifakın Anayasal Niteliği	11
II. Tanzimat Fermanı: Gülhane Hattı Hümayunu (1839).....	12
1. Hükümleri.....	12
2. Temel Haklar Beyannamesi	16
3. Anayasacılık Özelliği.....	16
4. Hukukî Biçimi	17
5. Anayasal Niteliği	17
6. Tanzimat Fermanının Müeyyidesi	18
III. Islahat Fermanı (1856).....	19
1. Hazırlanışı.....	19
2. Hükümleri.....	20
3. Hukukî Biçimi	22
4. Anayasal Niteliği	22
IV. Kanun-u Esasî (1876)	23
A. Hazırlanışı.....	23
B. Anayasal Niteliği.....	24
C. Temel İlkeleri	26
D. Temel Hak ve Özgürlükler.....	26
E. Devletin Temel Organları.....	28
1. Yasama Organı: Meclis-i Umumî.....	29
2. Yürütme Organı.....	31
a) Padişah	31
b) Heyet-i Vükelâ.....	34
3. Yargı Organı.....	34
F. Kanun-u Esasînin Üstünlüğü ve Değiştirilmesi	35
G. Kanun-u Esasînin Değeri	36
H. Uygulama.....	36
V. 1909 Kanun-u Esasî Değişiklikleri (İkinci Meşrutiyet).....	36
A. Olaylar	37
B. Temel Hak ve Özgürlükler ile ilgili değişiklikler.....	38
C. Devletin Temel Organları.....	39
1. Yasamayla İlgili Değişiklikler	39
2. Yürütmeye İlgili Değişiklikler	39
3. Yargı.....	40
D. 1909 Değişikliklerinin Değerlendirilmesi	41
1876 Kanun-u Esasîsinde Yapılan Değişiklikler	41
Osmanlı Anayasal Gelişmeleri Hakkında Bir Genel Değerlendirme	42

Bölüm 2**1921 TEŞKİLÂT-I ESASÎYE KANUNU**

1. Olaylar	45
2. Hazırlanışı	46
3. Hukukî Niteliği	47
4. 1876 Kanun-u Esasîsinin Yürürlüğü Sorunu.....	48
5. 1921 Teşkilât-ı Esasîye Kanununun Üstünlüğü ve Katılığı Sorunu	48
6. “Türk Devleti” mi, “Türkiye Devleti” mi?.....	49
7. Millî Egemenlik İlkesi	50
8. Hükûmet Sistemi: Meclis Hükûmeti	50
9. Devlet Başkanlığının Yokluğu.....	51
10. İcra Vekilleri Heyetinin Meclis Tarafından Seçilmesi	52
11. Milletlerarası Andlaşma Yapma Yetkisi	52
12. Yargı Organının Durumu	52
13. Yerinden Yönetim.....	52
14. Saltanatın Kaldırılması.....	53
15. Birinci Meclisin Sonu	54
16. Cumhuriyetin İlanı.....	55
17. Hilâfetin Kaldırılması	55

Bölüm 3**1924 TEŞKİLÂT-I ESASÎYE KANUNU**

1. Hazırlanışı.....	57
2. Anayasanın Üstünlüğü	58
3. Anayasanın Katılığı	61
4. 1924 Teşkilât-ı Esasîye Kanununun Anayasal Niteliği	62
5. Genel Hükümler.....	62
6. Yasama	63
7. Yürütme	64
8. Hükûmet Sistemi: Kuvvetler Birliği ve Görevler Ayrılığı Sistemi	65
9. Yargı	66
10. Temel Hak ve Hürriyetler	68
11. Çok Partili Döneme Geçiş.....	71
12. 1924 Teşkilât-ı Esasîye Kanununun Demokrasi Anlayışı	71
13. “1945 Anayasası”.....	72
1924 Teşkilât-ı Esasîye Kanununda Yapılan Değişiklikler.....	74

Bölüm 4**1961 ANAYASASI**

A. 27 Mayıs 1960 Askerî Darbesi.....	77
B. Yeni Anayasanın Hazırlanması	82
C. 1961 Anayasasının İçeriği	84
1. Genel Esaslar	84
2. Temel Hak ve Özgürlükler.....	86
3. Yasama	86
4. Yürütme	87
5. Yargı.....	88
D. 1961 Anayasasının Uygulanması	89
1. 12 Mart Muhtırası ve 1971-1973 Anayasa Değişiklikleri	89
2. 1961 Anayasasının Yıkılışı	91

1961 Anayasasında yapılan Değişikliklerinin Listesi	92
---	----

Bölüm 5

1982 ANAYASASININ HAZIRLANMASI

I. 12 Eylül Askerî Müdahalesi	93
II. Anayasa Düzeni Hakkında Kanun.....	94
III. Kurucu Meclis Hakkında Kanun.....	96
IV. 1961 ve 1982 Anayasalarının Hazırlanışları Bakımından Karşılaştırılması.....	97
A. Benzerlikleri	97
B. Farkları.....	98
V. 1982 Anayasasının Başlıca Özellikleri.....	99
Anayasanın Resmî Kaynakları ve Değişiklikleri	103

Bölüm 6

TEMEL İLKELER

I. Cumhuriyetçilik İlkesi	105
A. Cumhuriyet Nedir?	106
1. Dar Anlamda Tanım: Cumhuriyet Monarşinin Tersidir	107
2. Geniş Anlamda Tanım: “Cumhuriyet = Demokrasi”	108
3. Hangi Anlayış Doğru: Ampirik Veriler.....	109
B. Türkiye’de Cumhuriyet Anlayışı.....	110
1. Türk Anayasa Hukuku Doktrininin Cumhuriyet Anlayışı	110
2. Türk Anayasa Mahkemesinin Cumhuriyet Anlayışı.....	114
Sonuç.....	115
II. Üniter Devlet İlkesi	115
A. Genel Olarak Üniter Devlet	116
B. Türkiye Devletinin Üniter Niteliği	117
1. Ülkenin Bölünmez Bütünlüğü	117
2. Milletin Bölünmez Bütünlüğü	118
III. İnsan Haklarına Saygılı Devlet İlkesi.....	119
A. “İnsan Hakları” Terimi	119
B. “Saygılı” Terimi.....	120
C. “İnsan Haklarına <i>Dayalı</i> ” Terimi ile “İnsan Haklarına <i>Saygılı</i> ” terimi Arasında Fark Var mıdır?	121
D. İnsan Haklarına Saygı “Toplumun Huzuru, Millî Dayanışma ve Adalet” Anlayışı ile Çerçeveslendirilmiş midir?.....	121
IV. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet	123
A. Millet Kavramı.....	124
1. Objektif Millet Anlayışı	125
2. Sübjektif Millet Anlayışı	126
B. Atatürk’ün Milliyetçilik Anlayışı Nedir?	127
1. Atatürk’ün Yazılarında.....	127
2. Anayasada	128
3. Anayasa Mahkemesi Kararlarında.....	129
Hukukumuzdaki Objektif Milliyetçilik Unsurları.....	130
V. Demokratik Devlet İlkesi	131
A. Demokrasi Nedir?.....	132
1. Normatif Demokrasi Teorisi.....	132
2. Ampirik Demokrasi Teorisi.....	133
B. 1982 Anayasasına Göre Demokratik Devlet	135
VI. Lâik Devlet ilkesi.....	137
A. Din Hürriyeti.....	139

1. İnanç Hürriyeti	139
2. İbadet Hürriyeti	142
B. Din ve Devlet işlerinin Ayrılığı	143
1. Devletin Resmî Bir Dini Olmamasıdır	143
2. Devlet Bütün Dinler Karşısında Tarafsız Olmalıdır	145
3. Devlet Bütün Din Mensuplarına Eşit Davranmalıdır	145
4. Din Kurumları ile Devlet Kurumları Birbirinden Ayrı Olmalıdır	146
5. Hukuk Kuralları Din Kurallarına Uymak Zorunda Olmamalıdır	148
Lâiklik Konusunda Değerlendirmeler	150
1. Dünya Devletleri Anayasalarında Lâiklik İlkesi	150
2. Lâiklik ile Demokrasi Arasında Bir İlişki Var mıdır?	152
VII. Sosyal Devlet İlkesi	154
A. Genel Olarak Sosyal Devlet Anlayışı	155
1. Tanım	155
2. Tarihsel Gelişim: Jandarma Devletten Sosyal Devlete	155
3. Sosyal Devlet - Sosyalist Devlet	155
4. Sosyal Devlet - Devletçilik	156
5. Sosyal Devletin Hürriyet Anlayışı: “Özgürleştirme”	156
6. Anayasa Mahkemesinin Sosyal Devlet Anlayışı	157
B. Anayasada Ekonomik Sistem Tercihi Var mıdır?	158
C. Sosyal Devleti Gerçekleştirmeye Yönelik Tedbirler	160
1. Herkese İnsan Onuruna Yaraşan Asgarî Bir Yaşam Düzeyi Sağlamaya Yönelik Tedbirler: Sosyal Haklar	160
2. Gelir ve Servet Farklılıklarının Azaltılmasına Yönelik Tedbirler	163
Değerlendirmeler	164
1. Sosyal Devlet Hakkında	164
2. “Anayasal İktisat” veya “İktisat Politikası Anayasası” Hakkında	168
VIII. Hukuk Devleti	169
A. Genel Olarak Hukuk Devleti İlkesi	169
1. Tanım	169
2. Tarihsel Gelişim: Polis Devleti ve Hazine Teorisi	170
3. Anayasa Mahkemesinin Hukuk Devleti Anlayışı	171
B. Hukuk Devletinin Gereklileri	173
1. Yasama Organı Hukuka Bağlı Olmalıdır	173
2. Yürütme Organı Hukuka Bağlı Olmalıdır	174
3. Yargı Organı da Hukuka Bağlı Olmalıdır	176
Hukuk Devleti Kavramı Hakkında Değerlendirme	178
IX. Eşitlik İlkesi	180
A. Hukukî Niteliği	180
B. Muhatapları	181
1. Kanunun Uygulayıcıları	181
2. Kanun Koyucu	181
C. Çeşitleri	181
1. Mutlak Eşitlik	182
2. Nispî Eşitlik	182
D. Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Denetiminde Eşitlik İlkesi	185
1. Mutlak Eşitlik İlkesi Bakımından Denetim	185
2. Nispî Eşitlik İlkesi Bakımından Denetim	185
E. “Eşitsizlik” - “Eksik Düzenleme” İlişkisi ve Anayasa Mahkemesinin Eksik Düzenleme Nedeniyle İptal Kararı Vermemesi Gerekliği	189
X. Başlangıçta Belirtilen Temel İlkeler	193
Atatürk İlke ve İnkılapları Üzerine Bir not	196

1. Atatürk İlkeleri	197
2. Atatürk İnkılapları	200
Temel İlkeler Hakkında Genel Bir Değerlendirme	201

Bölüm 7 TEMEL HAK VE HÜRRİYETLER

I. Kavramlar	203
A. Hürriyet.....	204
B. Hak.....	205
C. İnsan Hakları.....	206
D. Kamu Hürriyetleri.....	207
E. Kişi Hak ve Hürriyetleri	207
F. Vatandaş Hakları	207
G. Temel Hak ve Hürriyetler	208
H. Anayasal Haklar.....	209
İ. Tercihimiz	209
II. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınıflandırılması	210
A. Jellinek'in Sınıflandırması	210
1. Negatif Statü Hakları	210
2. Pozitif Statü Hakları	211
3. Aktif Statü Hakları	211
B. 1982 Anayasasının Sınıflandırması.....	211
1. Kişinin Hakları ve Ödevleri.....	212
2. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler.....	212
3. Siyasî Haklar ve Ödevler.....	214
4. Anayasada Düzenlenmemiş Hürriyetler: “İsimsiz Hürriyetler” Sorunu	214
III. 1982 Anayasasının Temel Hak Ve Hürriyetler Konusundaki Temel Yaklaşımı	216
A. Tabîî Hak Anlayışı mı, Pozitivist Hak Anlayışı mı?	216
B. İnsan Haklarına “Dayalı” Devlet - İnsan Haklarına “Saygılı” Devlet	217
C. İnsan Haklarına Saygı “Toplumun Huzuru, Millî Dayanışma ve Adalet” Anlayışı ile Çerçeveselendirilmiş midir?.....	218
D. Devletin “Özgürleştirme” Ödevi.....	218
E. Hak - Ödev İlişkisi	218
F. Hürriyet - Otorite Dengesi.....	219
IV. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlılığı ve sınırlanması	220
A. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlılığı.....	221
1. Anayasal Sınırlar	221
2. Nesnel (Objektif) Sınırlar	222
3. İçkin Sınırlar.....	222
B. Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması	223
V. Olağan Dönemlerde Temel Hak ve Hürriyetlerin sınırlandırılması Sistemi.....	225
A. Sınırlama Kanunla Yapılmalıdır	225
B. Sınırlama Genel veya Özel Sebeplere Dayanmalıdır	227
1. Genel Sınırlama Sebepleri	227
a) Devletin Ülkesi ve Milletiyle Bölünmez Bütünlüğünün Korunması	229
b) Millî Egemenliğin Korunması	229
c) Cumhuriyetin Korunması.....	229
d) Millî Güvenliğin Korunması.....	230
e) Kamu Düzeninin Korunması.....	230
f) Genel Asayişin Korunması	230
g) Kamu Yararının Korunması.....	231
h) Genel Ahlâkın Korunması	231

i) Genel Sağlığın Korunması.....	231
2. Özel Sınırlama Sebepleri	232
C. Sınırlama Anayasanın Sözüne ve Ruhuna Uygun Olmalıdır.....	233
1. Anayasanın Sözüne Uygunluk.....	233
2. Anayasanın Ruhuna Uygunluk.....	234
D. Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere Uygunluk.....	235
1. Getiriliş Nedeni: Belirginlik, Kullanışlılık ve Uluslararası Sözleşmelerde Geçme	235
a) Belirginlik	235
b) Kullanışlılık	236
c) Uluslararası Sözleşmelerde Kabul Edilmişlik	237
2. Hangi “Demokratik Toplum”?	237
a) “1982 Anayasasının Benimsediği Demokratik Toplum” Görüşü.....	237
b) “Batılı Demokratik Toplum” Görüşü.....	238
c) Anayasa Mahkemesinin Benimsediği “Demokratik Toplum” Anlayışı	239
d) Görüşümüz.....	240
3. Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere Nelerdir?	241
4. “Demokratik Toplum Düzeninin Gereklere” ile “Hakkın Özü” Kavramları	
Özdeş Kavramlar mıdır?.....	242
E. Sınırlama Öngördüğü Amaç Dışında Kullanılmamalıdır	246
F. Ölçülülük İlkesi Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanmasında Geçerli Bir İlke midir?248	
1. m.13/2.....	248
2. m.15/1.....	249
3. m.2: Hukuk Devleti İlkesi	250
VI. Olağanüstü Hal rejimlerinde Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması.....	252
A. Savaş, Seferberlik, Sıkıyönetim veya Olağanüstü Hallerden Biri Mevcut Olmalıdır..	255
B. Milletlerarası Hukuktan Doğan Yükümlülüklerin İhlâl Edilmemesi Kaydı	256
C. Ölçülülük İlkesine Uyulması Şartı	258
1. Elverişlilik İlkesi	258
2. Gereklilik İlkesi.....	259
3. Oranlılık İlkesi.....	259
D. Çekirdek Alana Dokunma Yasası.....	260

Bölüm 8 TBMM ÜYELERİNİN SEÇİMİ

Ön Bilgiler	263
I. Milletvekili Seçilme Yeterliliği	265
A. Olumlu Şartlar	265
1. Türk Vatandaşlığı.....	265
2. Yaş	267
3. Öğrenim.....	267
4. Askerlik	267
B. Olumsuz Şartlar.....	268
1. Kısıtlı Olmamak	268
2. Kamu Hizmetlerinden Yasaklı Olmamak.....	268
3. Toplam Bir Yıldan Fazla Hapis Cezasına Hüküm Giymiş Olmamak.....	268
4. Ağır Hapis Cezasına Hüküm Giymiş Olmamak	270
5. “Yüz Kızartıcı Suçlar”dan Hüküm Giymiş Olmamak	270
6. Belirli Suçlardan Hüküm Giymemiş Olmak	271
7. Seçilme Yeterliliğine Sahip Olup da İstifa Etmedikçe Aday Olamayanlar	272
C. Milletvekili Seçilme Yeterliliği Şartları Konusunda Yüksek Seçim Kurulunun	
Denetimi	273
II. Seçimlerin Başlangıcı.....	274

A. Meclisin Seçim Döneminin Sona Ermesiyle	275
B. Meclisin “Seçimin yenilenmesi”ne karar vermesiyle	275
c. Türkiye Büyük Millet Meclisi Seçimlerinin Cumhurbaşkanınca Yenilenmesi (Fesih)	278
D. Cumhurbaşkanının Dördüncü Turda Seçilememesi	279
III. Seçimlerin Geriye Bırakılması	280
IV. Ara Seçimler	280
V. Seçimlerin Genel Yönetim ve Denetimi	282
VI. Seçmen Olabilmenin Şartları	282
A. Olumlu Şartlar	282
1. Vatandaşlık	282
2. Yaş	283
3. Seçmen Kütüğüne Yazılı Olmak	283
B. Olumsuz Şartlar	284
1. Kısıtlı Olmamak	284
2. Kamu Hizmetlerinden Yasaklı Olmamak	284
3. Seçme Hakkına Sahip Olup da Oy Kullanamayacak Olanlar	284
VII. Seçim İlkeleri	285
1. Seçimlerin Serbestliği İlkesi	285
2. Genel Oy İlkesi	286
3. Eşit Oy İlkesi	287
4. Tek Dereceli Seçim İlkesi	287
5. Gizli Oy İlkesi	287
6. Açık Sayım ve Döküm İlkesi	288
7. Seçimlerin Yargı Organlarının Yönetimi ve Denetimi Altında Yapılması İlkesi ...	288
VIII. Seçim Çevreleri	289
IX. Adaylık	290
X. Seçim Sistemi	291
A. Genel Olarak Seçim Sistemleri	291
1. Çoğunluk Sistemi	291
2. Nispî Temsil Sistemi	292
B. Türkiye’deki Seçim sistemi	293
1. Nispî Temsil Sistemi - d’Hondt Usûlü	293
2. Baraj	294
3. “Temsilde Adalet” ve “Yönetimde İstikrar” İlkeleri	295

Bölüm 9

TBMM ÜYELERİNİN HUKUKÎ STATÜSÜ

I. Milletvekilliği Sıfatının Kazanılması	297
II. Milletvekilliğinin Sona Ermesi	298
III. Milletvekilliğinin Düşmesi	300
A. İstifa	301
B. Kesin Hüküm Giyme	302
C. Kısıtlama Kararı	303
D. Milletvekilliği ile Bağdaşmayan Bir Görev Veya Hizmeti Sürdürmekte İsrar Etme Hali	304
E. Devamsızlık	306
F. Partisinin Temelli Kapatılmasına Beyan ve Eylemleriyle Sebep Olma	307
G. Cumhurbaşkanı Seçilme	307
H. Türk Vatandaşlığının Kaybı, Milletvekilliğini Düşürür mü?	307
I. Milletvekilliğinin Düşmesi Kararının Yargısal Denetimi	311
IV. Milletin Temsili İlkesi	313
V. Andiçme	314

VI. Milletvekilliğiyle Bağdaşmayan İşler	315
VII. Yasama Bağışıklığı	318
A. Yasama Sorumsuzluğu	319
B. Yasama Dokunulmazlığı	323
VIII. Milletvekillerinin Malî Statüsü	331

Bölüm 10

TBMM'NİN İÇ YAPISI VE ÇALIŞMA DÜZENİ

I. İçtüzük	333
II. TBMM'nin İç Yapısı	337
A. Başkanlık Divanı	337
b. Siyasî Parti Grupları	339
C. Danışma Kurulu	341
D. Komisyonlar	341
III. TBMM'nin Çalışma Düzeni	342
A. Kavramlar	342
1. Yasama Dönemi	342
2. Yasama Yılı	343
3. Birleşim	343
4. Oturum	343
B. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Toplanması ve Tatili	344
1. Kendiliğinden Toplanma	344
2. Tatil	344
3. Ara Verme	345
4. Olağanüstü Toplantı	345
C. Toplantı Yetersayısı	347
1. Üye Tamsayısı	347
2. Toplantı Yetersayısı	347
D. Karar Yetersayısı	348
1. Toplantıya Katılanlar	349
2. Salt Çoğunluk	349
3. Örnekler	350
4. Özel Karar Yetersayıları	351
E. Oylama Usûlleri	352
1. İşaretle Oylama	352
2. Açık Oylama	353
3. Gizli Oylama	353
F. Meclis Görüşmeleri	354

Bölüm 11

YASAMA FONKSİYONU

I. Yasama Fonksiyonunun Tanımı ile Yürütme ve yargı Fonksiyonlarından Ayrılması	357
A. Maddî Kriter	357
B. Şeklî veya Organik Kriter	360
II. 1982 Anayasasına göre Yasama Fonksiyonunun Tanımı ile Yürütme ve Yargı Fonksiyonlarından Ayrılması	362
III. Yasama Yetkisinin Tanımı ve Kapsamı	363
IV. Yasama Yetkisinin Özellikleri	364
A. Yasama Yetkisinin Genelliği	364
B. Yasama Yetkisinin Aslılığı	367
C. Yasama Yetkisinin Devredilmezliği	368

Bölüm 12

YASAMA İŞLEMLERİ: PARLAMENTO KARARI VE KANUN

I. Genel Olarak Yasama İşlemi	371
A. Yasama İşleminin Tanımı ve İdarî İşlem ile Yargı İşleminde Ayrılması	371
1. Yasama İşleminin Tanımı.....	371
2. Yasama İşlemi - Yargı İşlemi Ayrımı	372
3. Yasama İşlemi - İdarî İşlem.....	372
4. Yasama Organının Tüzel Kişilik Sifatından Kaynaklanan İşlemleri Yasama İşlemi Değildir.....	373
B. Yasama İşlemlerinin Türleri.....	375
“Kanun” - “Parlamento Kararı” Ayrımı	375
II. Parlamento Kararları	377
1. Yasama Organının Kendi İç Yapısına veya Çalışma Düzenine İlişkin Aldığı Parlamento Kararları	378
2. Yasama Organının Yürütme Organı ile İlişkileri Çerçevesinde Aldığı Parlamento Kararları	378
3. Yasama Organının Yargı Organıyla İlişkileri Çerçevesinde Aldığı Parlamento Kararları	379
4. Yasama Organının <i>Sui Generis</i> Parlamento Kararları	380
5. Yeni Bir Tür Parlamento Kararı: Yasama Organının Bağımsız İdarî Otoritelere Üye Seçme Kararları	381
“Parlamento Kararı” Biçiminde Yapılması Gereken Bir İşlem “Kanun” Biçiminde Yapılabilir mi?	381
B. Parlamento Kararlarının Kabulü ve Yayımlanması Usûlü	383
C. Parlamento Kararlarının Yargısal Denetimi Sorunu.....	384
1. Parlamento Kararları Anayasa Mahkemesi Tarafından Denetlenemezler	384
2. Parlamento Kararları Danıştay veya İdare Mahkemeleri Tarafından da Denetlenemez.....	385
3. Bir Örnek: Sayıştaya Üye Seçilmesine İlişkin TBMM'nin 12 Kasım 1985 Tarih ve 27 Sayılı Kararının Yargısal Denetimi Sorunu.....	385
4. Parlamento Kararlarının Yargı Denetimi Dışında Kalması Sakıncalı mıdır?	387
a) Yasama Organının Kendi İç Örgütlenişi ve Çalışma Düzenine İlişkin Parlamento Kararları	388
b) Yasama Organının Yürütme Organı ile Olan İlişkileri Çerçevesinde Aldığı Parlamento Kararları	389
c) Savaş İlanı, Silahlı Kuvvetlerin Yabancı Ülkelere Gönderilmesine İzin Verilmesi Yolundaki Parlamento Kararları	389
d) Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim İlanının Onaylanması Kararları	390
e) Kalkınma Plânlarının Onaylanması Kararı	393
f) Parlamento Kararlarının Denetlenemeyeceği Kuralının Anayasa Mahkemesi Tarafından Aşılması: “İçtüzük Düzenlemesi Niteliğindeki Diğer Meclis Kararları”	394
III. Kanun.....	399
A. Tanımı.....	399
B. Kanunların Yapılış Usûlü.....	401
1. Öneri.....	401
a) Kanun Tasarısı	401
b) Kanun Teklifi.....	402
2. Görüşme	402
3. Kabul	405
4. Yayım.....	406

5. Kanunların Yrrlge Girmesi.....	411
--------------------------------------	-----

Bölüm 13 TBMM'NİN GÖREV VE YETKİLERİ

I. Kanun Koymak.....	414
II. Hkmeti Denetlemek.....	414
A. Soru.....	414
B. Genel Görüşme	417
C. Meclis Araştırması	418
D. Meclis Soruşturması.....	419
1. Fonksiyonu	420
a) Yargı Organına Karşı Başbakan veya Bakanları Koruma Fonksiyonu	420
b) Siyasî Fonksiyon.....	420
2. Meclis Soruşturması Aılması İstemi	421
a) Kimler Hakkında Soruşturma Aılması İstenebilir?.....	421
b) Kimler ve Nasıl Soruşturma Açılmasını İsteyebilir?.....	423
3. Meclis Soruşturması Aılması İsteminin Grlmesi.....	424
4. Meclis Soruşturma Komisyonu	424
5. Meclis Soruşturması Komisyonu Raporunun Genel Kurulda Grlmesi.....	425
7. Yüce Divanda Yargılama ve Yüce Divan Kararı.....	427
8. Meclis Soruturmasının Etkililięi	428
E. Gensoru	428
III. Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname ıkarma Yetkisi Vermek (Yetki Kanunu)	433
IV. Bütçe ve Kesin Hesap tasarılarını Grmek ve Kabul Etmek	433
A. Bütçe Kanunu	433
B. Kesin Hesap Kanunu.....	436
V. Para Basılmasına Karar Vermek	437
VI. Savaş İlanına Karar Vermek	438
VII. Milletlerarası Andlamaların Onaylanmasını Uygun Bulmak	440
A. Onaylanması İçin Kanunla Uygun Bulunması Gereken Andlamalar	441
B. Onaylanması İçin Kanunla Uygun Bulunmaları Gerekmeyen Andlamalar	444
C. Milletlerarası Andlamaların Türk normlar hiyerarindeki Yeri	449
D. Milletlerarası Andlamaların Anayasaya Uygunluk Denetimi Yapılabilir mi?.....	454
VIII. Genel ve zel Af İlanına Karar Vermek	458
IX. Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Karar Vermek.....	461
1. Tarihsel Kökeni	461
2. Meclisin Yetkisi.....	462
3. Kanun Tasarısı	462
4. Başbakanlık Yazısı	462
4. Meclisin  Muhtemel Tavrı.....	463
a) lm Cezasının Yerine Getirilmesi Hakkında Kanun.....	463
b) lm Cezasının Yerine Getirilmemesi Hakkında Kanun.....	464
c) Meclisin Bir Kanun Kabul Etmemesi.....	465
5. Uygulama.....	464
6. “Kanun” mu, “Karar” mı?.....	466
7. Savaş Halinde lm Cezalarının İnfazı.....	468
X. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Diğer Görev ve Yetkileri	468
XI. Anayasada Belirtilenler Dışında Türkiye Büyük Millet Meclisine Kanunla Başka Görev ve Yetki Verilebilir mi?	469

Bölüm 14 YÜRÜTME

I. Yürütmeyi Hangi Hukuk Dalı İnceler? Anayasa Hukuku-İdare Hukuku Ayrımı	471
II. Organik ve Fonksiyonel Açından Yürütme	475
III. Yürütme Organı	475
A. Yürütme Organının Yasama Organından Ayrılması	475
B. Yürütme Organının Yargı Organından Ayrılması	475
C. Yürütme Organının İdare Organından Ayrılması	476
1. İdare	476
2. Yürütme Organının İdare Dışında Kalan Kısmı	476
3. Yürütme Organının Yapısı	479

Bölüm 15 CUMHURBAŞKANI

I. Cumhurbaşkanının Seçimi	482
A. Cumhurbaşkanı Seçilme Yeterliliği	482
1. Türk Vatandaşlığı	482
2. Kırk Yaşını Doldurmuş Olmak	482
3. Yüksek Öğrenim Şartı	482
4. Milletvekili Olmak veya Milletvekili Seçilme Yeterliliğine Sahip Olmak	484
5. Daha Önce Cumhurbaşkanlığı Yapmamış Olmak	484
B. Seçme Yetkisi	485
C. Seçim Usûlü	485
II. Cumhurbaşkanlığı Görevinin Başlaması ve Sona Ermesi	587
A. Göreve Başlama	487
1. Görev Süresi Dolan Cumhurbaşkanının Durumu	487
2. Göreve Başlayıncaya Kadar Cumhurbaşkanı Seçilen Kişinin Statüsü	487
3. Andçime	488
4. Göreve Başlama Anı (Görev Süresinin Başlangıç Anı)	488
B. Cumhurbaşkanlığı Görevinin Sona Ermesi Halleri	489
1. Sürenin Dolması	489
2. Çekilme (İstifa)	490
3. Ölüm	490
4. “Başka Bir Sebep” Cumhurbaşkanlığı Makamının Boşalması	490
5. Vatana İhanet ile Suçlandırılma	491
III. Cumhurbaşkanına Vekâlet	492
A. Cumhurbaşkanının Geçici Olarak Görevinden Ayrılması Hali	493
B. Cumhurbaşkanlığı Makamının Boşalması Hali	493
C. Vekilin Yetkileri	493
IV. Cumhurbaşkanının Görev ve Yetkileri	494
A. Cumhurbaşkanının Yasama ile İlgili Görev ve Yetkileri	495
1. Yasama Yılıının İlk Günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde Açılış Konuşmasını Yapmak	495
2. Türkiye Büyük Millet Meclisini Toplantıya Çağırarak	495
3. Kanunları Yayımlamak	496
4. Kanunları Tekrar Görüşülmek Üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine Geri Göndermek	496
5. Anayasa Değişikliklerine İlişkin Kanunları Halkoyuna Sunmak	497
6. Anayasa Mahkemesinde İptal Davası Açmak	497
7. Türkiye Büyük Millet Meclisi Seçimlerinin Yenilenmesine Karar Vermek	497

A. Cumhurbaşkanının Yürütme ile İlgili Görev ve Yetkileri	498
1. Başbakanı Atamak ve İstifasını Kabul Etmek	498
2. Başbakanın Teklifi Üzerine Bakanları Atamak ve Görevlerine Son Vermek	498
3. Gerekli Gördüğü Hallerde Bakanlar Kuruluna Başkanlık Etmek veya Bakanlar Kurulunu Başkanlığı Altında Toplantıya Çağırma	499
4. Yabancı Devletlere Türk Devletinin Temsilcilerini Göndermek, Türkiye Cumhuriyetine Gönderilecek Yabancı Devlet Temsilcilerini Kabul Etmek	500
5. Milletlerarası Andlaşmaları Onaylamak ve Yayımlamak	502
6. Türkiye Büyük Millet Meclisi Adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını Temsil Etmek	504
7. Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kullanılmasına Karar Vermek	505
8. Genelkurmay Başkanını Atamak	506
9. Millî Güvenlik Kurulunu Toplantıya Çağırma ve Millî Güvenlik Kuruluna Başkanlık Etmek	506
10. Başkanlığında Toplanan Bakanlar Kurulu Kararıyla Sıkıyönetim veya Olağanüstü Hal İlan Etmek ve Kanun Hükmünde Kararname Çıkarmak	506
11. Kararnameleri İmzalamak	507
12. Sürekli Hastalık, Sakatlık veya Kocama Sebebiyle Belirli Kişilerin Cezalarını Hafifletmek veya Kaldırmak	510
13. Devlet Denetleme Kurulunun Üyeleri ile Başkanını Atamak ve Bu Kurula İnceleme, Araştırma ve Denetleme Yaptırmak	512
14. Yükseköğretim Kurulu Üyelerini Seçmek	513
15. Üniversite Rektörlerini Seçmek	513
C. Cumhurbaşkanının Yargı ile İlgili Olan Görev ve Yetkileri	514
Cumhurbaşkanının Diğer Yetkileri	515
V. Cumhurbaşkanının Tek Başına Yapacağı İşlemler Sorunu	515
A. Genel Olarak Karşı-İmza Kuralı ve Değişik Ülkelerden Örnekler	515
B. 1982 Anayasasında Karşı-İmza Kuralı	518
1. Anayasada Belirtilenler	521
2. "Tarafsız" Devlet Başkanı Olma Sıfatıyla Kullanılan Yetkiler: Cumhurbaşkanının Yasama ve Yargıyla İlgili Yetkileri	522
3. Cumhurbaşkanının Yürütmeyle İlgili Yetkileri	523
VI. Cumhurbaşkanı Kararnameleri İmzalamak Zorunda mıdır?	526
A. Cumhurbaşkanı Siyasal Yerindelik Düşüncesiyle Kararnameleri İmzalamayı Reddedebilir mi?	527
B. Cumhurbaşkanı, Hukuka Aykırılık Sebebiyle Kararnameleri İmzalamayı Reddedebilir mi?	527
C. Görüşümüz	528
VII. Cumhurbaşkanının Sorumluluğu	531
A. Siyasî Sorumluluk	531
B. Cumhurbaşkanının Cezaî Sorumluluğu	534
1. Cumhurbaşkanının Kişisel Suçlarından Dolayı Sorumluluğu	535
2. Cumhurbaşkanının Göreviyle İlgili Suçlarından Dolayı Sorumluluğu	538
a) Kural: Sorumsuzluk	538
b) İstisna: Cumhurbaşkanının Vatana İhanetten Dolayı Sorumluluğu	540
aa) Suçlandırma ve Yargılama Usûlü	540
bb) Vatana İhanet Kavramı	542
cc) Suçların ve Cezaların Kanuniliği İlkesi Karşısında Vatana İhanet Suçu	544
aaa) Fransa'daki Görüşler	544
bbb) Türkiye'deki Durum	547
ccc) Görüşümüz	547
C. Cumhurbaşkanının Hukukî Sorumluluğu	550

1. Cumhurbaşkanının Göreviyle İlgili Eylem ve İşlemlerinden Dolayı Hukukî Sorumluluğu	551
2. Cumhurbaşkanının Göreviyle İlgili Olmayan Eylem ve İşlemlerinden Dolayı Hukukî Sorumluluğu	552
VIII. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği	554
IX. Devlet Denetleme Kurulu	555
1. Amacı	555
2. Yapısı	555
3. Görevleri	555
4. Çalışma Usûlü	556
5. Kurul Kararlarının Hukukî Niteliği	556
6. Eleştiri	557

Bölüm 16

BAKANLAR KURULU: BAŞBAKAN VE BAKANLAR

I. Bakanlar Kurulu	559
A. Kuruluşu	560
1. Atama	560
2. Uygulamadaki Usûl	560
3. Bakanlar Kurulunun Kurulma Anı	564
4. Göreve Başlama Sırasında Güvenoyu (m.110)	565
B. Bakanlar Kurulunun Görevinin Sona Ermesi	569
1. Güvensizlik Oyu	569
a) Göreve Başlarken Güvenoyu (m.110)	569
b) Görev Sırasında Güvenoyu (m.111)	569
c) Gensoru Görüşmeleri Sırasında Güvenoyu (m.99/3-4)	570
2. Genel Seçimlerden Sonra Yeni Türkiye Büyük Millet Meclisinin Toplanması	570
3. Geçici Bakanlar Kurulunun Kurulması	571
4. Başbakanın Görevinin Sona Ermesi	571
5. İstifa	572
6. Bütçenin Reddi	572
“İşgüder Bakanlar Kurulu”	573
C. Bakanlar Kurulunun Görev ve Yetkileri	573
1. “Genel Siyaseti” Yürütmek	574
2. Kanun Hükmünde Kararname Çıkarmak	575
3. Tüzük Çıkarma Yetkisi	575
4. Yönetmelik Çıkarma Yetkisi	575
5. Bakanlar Kurulu Kararnamesi Çıkarmak	576
6. Kanun Tasarısı Hazırlamak	576
7. Bütçeyi ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarını Hazırlamak	577
8. Olağanüstü Hâl ve Sıkıyönetim İlan Etmek	577
9. Millî Güvenliğin Sağlanması	577
10. Silahlı Kuvvetlerin Yurt Savunmasına Hazırlanması	577
11. Genel Kurmay Başkanını Seçmek	578
12. Anayasada Verilmiş Diğer Görev ve Yetkiler	578
13. Kanunlarla Verilmiş Görev ve Yetkiler	579
D. Bakanlar Kurulunun Sorumluluğu	579
1. Kolektif Sorumluluk	579
a) Kolektif Sorumluluğun Araçları	580
aa) Göreve Başlarken Güven Oyu (m.110)	580
bb) Görev Sırasında Güven Oyu (m.111)	580
cc) Gensoru Görüşmeleri Sırasında Güvenoyu (m.99/3-4)	580

b) Kolektif Sorumluluğun Sebebi: “Hükûmetin Genel Siyaseti” Kavramı.....	581
c) Kolektif Sorumluluğun Sonuçları	582
aa) Dayanışma.....	582
bb) Gizlilik	583
cc) Bakanların Sır Saklama Yükümlülüğü	583
dd) Eleştirmeme Yükümlülüğü	584
2. Bireysel Sorumluluk.....	584
E. Geçici Bakanlar Kurulu.....	584
II. Başbakan	586
A. Başbakanın Göreve Atanması	586
B. Başbakanın Görevinin Sona Ermesi	587
1. Ölüm.....	587
2. İstifa	587
3. Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesi	588
4. Türkiye Büyük Millet Meclisi Seçimlerinin Yenilenmesi	590
5. Yüce Divana Sevk	591
6. Güvensizlik Oyu.....	591
7. Cumhurbaşkanlığına Seçilme	592
8. Parti Liderliğini Yitirme	592
C. Başbakanlığa Vekâlet Sorunu	593
D. Başbakanın Görev ve Yetkileri	595
1. Bakanları Seçmek ve Görevlerinden Alınmalarını Önermek	595
2. Bakanlar Kuruluna Başkanlık Etmek	596
3. Bakanlıklar Arasında İşbirliğini Sağlamak	596
4. Bakanların Görevlerinin Yerine Getirilmesini Gözetmek	596
5. Hükûmetin Genel Siyasetinin Yürütülmesini Gözetmek	596
6. Millî Güvenlik Kuruluna Katılma	596
7. Yönetmelik Çıkarma Yetkisi	596
“Başbakanlık” Teşkilâtı Sorunu	597
D. Başbakanın Sorumlulukları.....	597
III. Bakanlar	598
A. Bakanlıkların Kurulması	598
B. Bakanların Göreve Atanması	599
1. Bakan Seçilme Yeterliliği.....	599
2. Bakanların Atanması Usûlü.....	600
C. Bakanların Görevlerinin Sona Ermesi	601
1. Azil: Bakanın Görevine Başbakanın Önerisi Üzerine Cumhurbaşkanınca Son Verilmesi	601
2. Ölüm.....	602
3. İstifa	602
4. Milletvekilliği Seçilme Yeterliliğinin Kaybı	603
5. Yüce Divana Sevk	604
6. Gensoru	604
7. Başbakanın Görevinin Sona Ermesiyle	605
D. Bakanların Görev ve Yetkileri	605
1. Devlet Tüzel Kişiliğini Temsil Yetkisi	605
2. Hiyerarşi Yetkisi.....	605
3. Yönetmelik Çıkarma Yetkisi	606
4. Harcama Yetkisi	606
5. İdarî Vesayet Yetkisi	606
D. Bakanların Sorumlulukları.....	606
1. Siyasî Sorumluluk	607

a) Kolektif (Ortak) Sorumluluk	608
b) Bireysel Sorumluluk	609
aa) Meclise Karşı Bireysel Sorumluluk	609
bb) Başbakana Karşı Bireysel Sorumluluk	609
2. Cezaî Sorumluluk	610
a) Bakanların Kişisel Suçlarından Dolayı Cezaî Sorumluluğu	611
b) Bakanların Görevleriyle İlgili Suçlarından Dolayı Cezaî Sorumluluğu	612
3. Bakanların Hukukî Sorumluluğu	615
a) Bakanların Kişisel Eylem ve İşlemlerinden Kaynaklanan Hukukî Sorumluluğu	615
b) Bakanların Görevleriyle İlgili İşlemlerinden Dolayı Hukukî Sorumluluğu	616
aa) Bakanın Hizmet Kusuru Teşkil Eden Eylem ve İşlemleri (İdarenin Kusurlu Sorumluluğu)	616
aa) Bakanın Kişisel Kusur Teşkil Eden Eylem ve İşlemleri	616

Bölüm 17

YÜRÜTME ORGANININ DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ

I. Genel olarak Yürütme Organının İşlemleri	621
A. Yürütme İşleminin Tanımı	621
B. Yürütme İşlemi - Yasama İşlemi Ayrımı	622
C. Yürütme İşlemi - Yargı İşlemi Ayrımı	623
D. Yürütme İşlemlerinin Türleri	623
II. Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisi	624
A. Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisinin Kaynağı	624
B. Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisinin Niteliği	626
1. Kanuna Dayanma: Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisinin “ <i>Secundum Legem</i> ” Niteliği	626
2. Kanuna Aykırı Olmama: Yürütme Organının Düzenleyici İşlem Yapma Yetkisinin “ <i>Intra Legem</i> ” Niteliği	627
C. Yürütme Organının Düzenleme Alanı	627
III. Kanun Hükmünde Kararnameler	628
A. Olağan Dönem Kanun Hükmünde Kararnameleri	628
B. Sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleri	629
IV. Tüzükler	630
A. Yetki	630
B. Sebep	630
C. Konu	631
D. Usul ve Şekil: Danıştayın İncelemesi	632
1. Aslı Şekil Şartı	632
2. Danıştay İnceleme Kararının İstisnâî Niteliği	632
3. Danıştayın İncelemesinin Kapsamı: “Kanuna Uygunluk” mu, “Yerindelik” mi? ..	635
4. Yayım, İmza ve Yürürlüğe Girme	637
E. Yargısal Denetim	638
V. Yönetmelikler	638
A. Yetki	639
1. Başbakanlık, Bakanlıklar ve Kamu Tüzel Kişileri	639
2. Bakanlar Kurulu Yönetmelik Çıkarabilir mi?	639
3. Tüzel Kişiliği Bulunmayan Kamu Kuruluşları Yönetmelik Çıkarabilir mi?	640
B. Konu	641
C. Sebep Unsuru	642
D. Usul ve Şekil	642
E. Denetim	643

VI. Yürütme Organının Diğer Düzenleyici İşlemleri: “Adsız Düzenleyici İşlemler”	643
VII. Yürütmenin Düzenleyici İşlemleri Arasında Hiyerarşi Sorunu	647

Bölüm 18

OLAĞAN DÖNEM KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERİ

Giriş	651
A. Kanun Hükmünde Kararnamenin Tanımı	652
B. Kanun Hükmünde Kararnamelerin Hukukî Niteliği: “Yasama İşlemi” mi, “İdarî İşlem” mi?	654
1. Maddî Kriteria Göre	654
2. Şekli (Organik) Kriteria göre.....	654
a) Yasama Organı Tarafından Kabul veya Reddedilmesinden Önceki Dönemde ..	655
b) Yasama Organı Tarafından Kabul veya Reddedilmesinden Sonraki Dönemde	655
C. Kanun Hükmünde Kararname Kurumuna İhtiyaç Duyulmasının Nedenleri	656
D. Kanun Hükmünde Kararname Çıkarılması “İstisnaî” Bir Usûl müdür?.....	657
E. Kanun Hükmünde Kararnameyle Düzenleme Yapılması, Kanunla Düzenleme Yapılmasına Göre Daha Az Demokratik midir?	658
F. Türk Pozitif Anayasa Hukukunda Kanun Hükmünde Kararname Kurumunun Tarihsel Gelişimi	658
1. 1876 Kanun-u Esasîsi: “Kanun-u Muvakkat”	658
2. 1921 Teşkilât-ı Esasiye Kanunu Dönemi	660
3. 1924 Teşkilât-ı Esasiye Kanunu Dönemi	661
4. 1961 Anayasası Dönemi.....	662
I. Yetki Kanunu.....	664
A. TBMM'nin Bakanlar Kuruluna KHK Çıkarma Yetkisi Vermesinin Hukukî Niteliği Nedir?	669
B. Yetki Kanunlarında Bulunması Gereken Unsurlar	673
1. Amaç Unsuru.....	674
a) “Amaç” Kavramının Tanımı	674
b) Anayasa Mahkemesinin “Amaç” Unsuruna İlişkin İçtihadı.....	675
2. Kapsam Unsuru	677
a) “Kapsam” Kavramının Tanımı.....	677
b) Anayasa Mahkemesinin “Kapsam” Unsuru Hakkındaki İçtihadı.....	678
3. İlkeler Unsuru.....	682
a) “İlke” Kavramının Tanımı	682
b) Anayasa Mahkemesinin “İlke” Anlayışı	683
4. Süre Unsuru.....	684
a) Yetki Süresi İçinde Birden Fazla Kanun Hükmünde Kararname Çıkarılabilir mi?	685
b) Bakanlar Kurulunun Değişmesiyle Süre Sona Erer mi?	685
c) Türkiye Büyük Millet Meclisi Yetki Kanununun Süresi İçinde O Alanda Kanun Çıkarılabilir mi?	686
d) Türkiye Büyük Millet Meclisi Yetki Kanununun Süresini Kısaltabilir mi?.....	687
e) Türkiye Büyük Millet Meclisi Yetki Kanununun Süresini Uzatabilir mi?.....	687
f) Süre Ne Kadar Uzun Olacaktır?	689
C. TBMM'nin Bakanlar Kuruluna KHK Çıkarma Yetkisi Vermesinin Şartları Var mıdır? (İvedilik, Zorunluluk ve Önemlilik Şartları Üzerine)	692
1. Anayasa Mahkemesinin İçtihadı.....	692
2. Anayasa Mahkemesi İçtihadının Değerlendirilmesi	696
a) Yetki Kanunlarının ve KHK'lerin, TBMM'de Öncelik ve İvedilikle Görüşüleceği Kuralından Çıkarılan Argüman	697
b) Yasama Yetkisinin Genelliği ve Aslılığı Argümanı.....	698
c) Yasama Yetkisinin Devredilmezliği Argümanı	698

d) Demokratik Yapılanma Argümanı.....	699
e) Yasama ve Yürütme Organları Arasında Denge	700
f) Tarihsel Argüman	701
3. Önemlilik, Zorunluluk ve İvedilik Şartlarının Belirsizliği Konusunda Eleştiri	702
4. Eleştiri: Anayasa Mahkemesi Tali Kurucu İktidarı Gasp Etmektedir.....	702
II. Kanun Hükmünde Kararname.....	704
A. Kanun Hükmünde Kararnamelerin Konusu	705
1. Anayasanın “Kanunla Düzenlenir” Dediği Konular Kanun Hükmünde Kararname ile Düzenlenebilir mi?.....	705
2. Bütün Sosyal ve Ekonomik Haklar Kanun Hükmünde Kararname ile Düzenlenebilir mi?	708
3. Anayasanın 91’inci Maddesin İlk Fıkrasındaki Konu Yasağının Kapsamı Nedir?.....	709
B. Kanun Hükmünde Kararname Çıkarılmasında Usûl ve şekil	711
C. Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yargısal Denetimi	712
1. Kanun Hükmünde Kararnameler Danıştay Tarafından Denetlenebilir mi?.....	712
2. Anayasa Mahkemesinin Denetimi	713
3. Kanun Hükmünde Kararnamelerin Yetki Kanunlarına Uygunluğu Denetlenebilir mi?	714
4. Yetki Kanunları İptal Edilen Kanun Hükmünde Kararnamelerin Geçerliliği Sorunu	715
III. Ret, Onay ve Değiştirerek Onay Kanunları.....	720
A. kanun hükmünde kararnamelerin Meclise Sunulmaları ve Görüşmeleri.....	720
B. Meclisin Ret, Kabul veya Değiştirerek Kabul İşleminin Hukukî Niteliği Nedir? (“Kanun” mu, “Karar” mı?).....	723
1. Doktrindeki Hâkim Görüş	724
2. Görüşümüz	727
3. Uygulama	727
C. Ret Kanunu	728
1. Ret Kanununun Biçimi	728
2. Ret Kanununun Sonuçları.....	730
3. Ret Kanununun Anayasa Mahkemesi Tarafından Denetlenmesi.....	730
4. KHK'nin Reddi Halinde, KHK'nin İlga Ettiği Kanunlar Kendiliğinden Yürürlüğe Girer mi?	731
D. Onay Kanunu	732
1. Onay Kanununun Biçimi	733
2. Önerimiz: Üç Maddelik Kanunla Onay	736
3. Onay Kanununun Sonuçları.....	737
4. Onaylanan Kanun Hükmünde Kararname Ne Olur?	737
E. Değiştirerek Onay Kanunu	740
1. Değiştirerek Onay Kanununun Biçimi	740
2. Değiştirerek Onay Kanununun Sonuçları	742
Sonuç	743
1. Anayasa Mahkemesinin Tutumu	743
2. Anayasa Mahkemesine Karşı Ne Yapılabilir?.....	743
3. Doktrinin Tutumu.....	746
4. Uygulama	746
5. 17 Ağustos 1999 Depremi Sonrası Uygulama.....	750
6. Uygulamadaki Son Gelişmeler.....	751

Bölüm 19

OLAĞANÜSTÜ HAL VE SIKIYÖNETİM KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMELERİ

Anayasal Düzenleme	756
a) m.121/3 ve m.122/2-3.....	756
b) Bir Ön Sorun: m.121/3 ve 122/2-3'te Hüküm Yoksa, m.91 Uygulanabilir mi?	756
I. Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim Kanun Hükümünde Kararnamelerinin Unsurları	759
A. Yetki	759
B. Sebep.....	760
C. Usûl ve Şekil.....	761
D. Konu	763
1. Anayasa, m.15'ten Kaynaklanan Sınırlamalar.....	764
2. Anayasa, m.121/3 ve 122/2'den Kaynaklanan Sınırlar: "Sıkıyönetim ve Olağanüstü Halin Gerekli Kıldığı Konular"	764
E. Süre	767
F. Yer.....	769
Olağanüstü Hal KHK'si ile Kanunlarda ve Özellikle Olağanüstü Hal Kanununda Değişiklik Yapılabilir mi?	773
G. Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim Kanun Hükümünde Kararnameleri Anayasa Mahkemesi Tarafından Denetlenebilir mi?.....	775
1. Yargısal Denetim Yasağının Eleştirisi ve Savunulması.....	775
2. Yargısal Denetim Yasağının Aşılması: 1990'daki Görüşlerimiz ve Anayasa Mahkemesinin İçtihadı.....	777
3. 1990'daki Görüşümüzün ve Anayasa Mahkemesi İçtihadının Eleştirisi	780
4. "Anayasa Mahkemesi Önündeki Metnin Resmî Gazetedeki Adıyla Bağlı Değildir; O Metnin Hukukî Tavşifini Serbestçe Yapabilir" Görüşünün Eleştirisi. 781	
5. Olağanüstü Hal Kanun Hükümünde Kararnameleri Hangi Kriteria Göre Tanımlanır?	782
6. "Dönüştürme (<i>Conversion</i>) Kuramı".....	784
7. Ortada Gerçekten Bir "Olağan Dönem Kanun Hükümünde Kararnamesi" Olabilir mi?	786
8. Olağanüstü Hal Kanun Hükümünde Kararnamesi Hakkında Yokluk Müeyyidesi Uygulanabilir mi?.....	787
9. İlk İnceleme: İptal İsteminin Yetkisizlik Nedeniyle Reddi.....	787
II. Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim Kanun Hükümünde Kararnamelerinin Onaylanması	789
1. İçtüzük, m.128: Otuz Günlük Görüşme Süresi	789
2. Kanun Hükümünde Kararname Otuz Gün İçinde Görüşülmezse Ne Olur?.....	789
a) Görüşümüz	790
b) Erdoğan Teziç'in Görüşü	791
c) Necmi Yüzbaşıoğlu'nun Görüşü	792
3. Yayımlandıkları Gün Meclisinin Onayına Sunulmayan Kanun Hükümünde Kararnameler Ne Olur?	794
4. Görüşme Sırası	795
5. TBMM'nin Ret, Onay veya Değiştirerek Onay İşleminin Hukukî Niteliği Nedir? ("Kanun" mu, "Karar" mı?).....	796
6. Ret Kanunu	797
a) Ret Kanununun Biçimi.....	797
b) Ret Kanununun Sonuçları	797
c) Ret Kanununun Anayasa Mahkemesi Tarafından Denetlenmesi	798
d) Kararnemenin Reddedilmesiyle, Kararnemenin İlga Ettiği Kanunlar Kendiliğinden Yürürlüğe Girer mi?	799

e) Ret Kanunu Anayasa Mahkemesi Tarafından İptal Edilirse, Reddedilen Kanun Hükmünde Kararname Tekrar Yürürlüğe Girer mi?	799
7. Onay Kanunu.....	799
a) Onay Kanununun Biçimi.....	799
b) Onay Kanununun Sonuçları	802
c) Onaylanan Kanun Hükmünde Kararname Ne Olur?	802
8. Değiştirerek Onay Kanunu	803
a) Değiştirerek Onay Kanununun Biçimi	803
b) Değiştirerek Onay Kanununun Sonuçları	805
9. Onaylandıktan Sonra Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim Kanun Hükmünde Kararnameleri Anayasa Mahkemesi Tarafından Denetlenebilir mi?	806

Bölüm 20 OLAĞANÜSTÜ YÖNETİM USÛLLERİ

I. Olağanüstü Hal	810
A. Olağanüstü Hal İlan Kararı	810
1. Yetki.....	810
2. Usûl ve Şekil	811
3. Sebep.....	813
4. Konu.....	813
5. Amaç	814
B. Olağanüstü Hal İlanının Sonuçları	814
1. Vatandaşlar İçin Para, Mal ve Çalışma Yükümlülükleri Getirilebilir.....	814
2. Temel Hak ve Hürriyetlerin Kullanılması Kısmen veya Tamamen Durdurulabilir	815
3. Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi Çıkarılabilir	816
C. Olağanüstü Halin Uygulanması.....	817
D. Olağanüstü Halin Sona Ermesi	817
II. Sıkıyönetim	817
A. Sıkıyönetim İlan Kararı.....	818
1. Yetki.....	818
2. Usûl ve Şekil	819
3. Sebep.....	820
4. Konu.....	821
5. Amaç	821
B. Sıkıyönetim İlanının Sonuçları: Sıkıyönetimin Konusu.....	821
1. Temel Hak ve Hürriyetlerin Kullanılması Kısmen veya Tamamen Durdurulabilir	822
2. Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi Çıkarılabilir	823
3. Kolluk Yetkilerinin Askerî Makamlara Geçmesi	823
4. Bazı Suçların Yargılaması Askerî Mahkemelerce Yapılır.....	824
C. Sıkıyönetimin Uygulanması	824
D. Sıkıyönetimin Sona Ermesi.....	824
III. Olağanüstü Yönetim Usûllerinde Yargısal Denetim	824
A. Olağanüstü Hal veya Sıkıyönetim İlanı İşlemleri Üzerindeki Yargısal Denetim.....	824
1. Olağanüstü Hal veya Sıkıyönetim İlanına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı Üzerindeki Yargısal Denetim	825
2. Olağanüstü Hal veya Sıkıyönetim İlanına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının Türkiye Büyük Millet Meclisince Onaylanması Kararı Üzerinde Yargısal Denetim.....	826
B. Olağanüstü Hal veya Sıkıyönetim Makamlarının İşlemleri Üzerindeki Yargısal Denetim.....	828

Bölüm 21**YARGI**

I. Yargı Organı ve Yargı Fonksiyonu Kavramları.....	831
A. Yargı Organı	831
B. Yargı Fonksiyonu.....	832
1. Maddî Kriter	832
2. Şeklî (Organik) Kriter	834
II. Türkiye’de Yargı Kolları.....	835
A. Anayasa Yargısı.....	837
B. Adlî Yargı	837
2. Üst Derece Mahkemesi: Yargıtay.....	837
C. İdarî Yargı.....	838
1. İlk Derece Mahkemeleri	838
2. Üst derece Mahkemeleri.....	839
D. Askerî Ceza Yargısı	840
1. İlk Derece Mahkemeleri	840
2. Üst Derece Mahkemesi: Askerî Yargıtay	841
E. Askerî İdarî Yargı: Askerî Yüksek İdare Mahkemesi	842
F. Uyuşmazlık Yargısı: Uyuşmazlık mahkemesi.....	842
G. Hesap Yargısı: Sayıştay	843
Sonuç.....	844
III. Tabîî (Kanunî, Olağan) Hâkim İlkesi.....	844
IV. Hâkimlerin Bağımsızlığı İlkesi	847
A. Yasama Organına Karşı Bağımsızlık	848
B. Yürütme Organına Karşı Bağımsızlık.....	848
C. Yargı Organına Karşı Bağımsızlık	849
D. Çevreye Karşı Bağımsızlık	850
V. Hâkimlik Teminatı	850
A. Amacı, Tanımı ve Niteliği	851
B. Unsurları	851
1. Azledilmeme Teminatı	852
2. Emekliye Sevk Edilmeme Teminatı	852
3. Malî Teminat (Aylık ve Ödeneklerinden Yoksun Kılınmama Teminatı)	852
4. Coğrafi Teminat (Yoktur).....	853
5. Savcılık Sınıfına Atanmama Teminatı (Yoktur).....	853
6. İdarî Görevlere Atanmama Teminatı	854
VI. Hâkimlerin Özlük İşleri: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	854

Bölüm 22**ANAYASA YARGISI**

I. Genel Olarak.....	860
A. Anayasa Yargısının Varlık Nedeni	860
B. Anayasa Yargısının Meşruluğu Sorunu.....	860
C. Anayasa Yargısı Modelleri.....	861
1. Amerikan Modeli	861
2. Avrupa Modeli	862
D. Anayasa Yargısının Varlık Şartları	863
E. Anayasa Yargısının Türkiye’de Tarihsel Gelişimi	864
II. Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu (Üyeler)	866
A. Seçim Usûlü.....	866
B. Meslekleri İtibarıyla Üyeler ve Bunların Seçilme Şartları	866
1. Yüksek Hakimler.....	867

2. Öğretim Üyesi	867
3. Üst Kademe Yöneticileri veya Avukatlar	868
C. Üyelerin Statüsü	869
III. Anayasa Mahkemesinin Görev ve Yetkileri	873
1. Bazı Normların Anayasaya Uygunluğunu Denetlemek	874
2. Bazı Kişileri Yüce Divan Sıfatıyla Yargılamak	874
3. Siyasî Partilerin Kapatılmasına Karar Vermek	874
4. Siyasî Partilerin Malî Denetimini Yapmak	874
5. Siyasî Partilerle İlgili İhtar İstemlerini Karara Bağlamak	874
6. Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Kararlarını Denetlemek	875
7. Milletvekilliğinin Düşmesi Kararlarını Denetlemek	875
8. Uyuşmazlık Mahkemesine Başkan Seçmek	875
IV. Anayasa Mahkemesinin Denetimine Tâbi Normlar	875
A. Kanunlar	876
B. Kanun Hükmünde Kararnameler	877
C. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü	877
D. Anayasa değişiklikleri	877
V. Anayasa Mahkemesinin Denetimine Tâbi Olmayan Normlar ve İşlemler	878
A. Milletlerarası Andlaşmalar	878
B. Olağanüstü Hal ve Sıkıyönetim Kanun Hükmünde Kararnameleri	878
C. İnkılâp Kanunları	878
D. Millî Güvenlik Konseyi Döneminde Çıkarılan Kanunlar	879
E. Üç İstisna Dışında Parlâmento Kararları	881
VI. Denetiminin Ölçüsü: Anayasa	881
1. Genel Olarak	881
2. “Anayasallık Bloğu” Kavramına İhtiyaç var mıdır?	882
3. Ölçü Normlar, “Bağımsız Ölçü Norm - Destek Ölçü Norm” Şeklinde Ayrılabilir mi?	885
VII. Anayasa Mahkemesinin Denetiminin Kapsamı	887
A. Şekil Bakımından Denetim	887
1. Kanunlarda Şekil Denetiminin Anlamı: “Öngörülen Çoğunluk”	887
2. Anayasa Değişikliklerinde Şekil Denetiminin Anlamı: “Teklif ve Oylama Çoğunluğu ve İvedilikle Görüşülemeyeceği Şartı”	888
3. Kanun Hükmünde Kararnamelerde Şekil Denetiminin Anlamı	888
4. TBMM İçtüzüğü'nün Şekil Bakımından Denetlenmesinin Anlamı	889
A. Esas Bakımından Denetim	889
1. Sebep Unsuru	890
2. Amaç Unsuru	891
3. Konu Unsuru	894
a) Kanunun Düzenlediği Konu, Anayasada Öngörülmüştür	895
b) Kanunun Düzenlediği Konu, Anayasada Öngörülmemiştir	895
VIII. Anayasaya Uygunluk Denetimi Şekilleri (Denetim yolları)	899
A. Soyut Norm Denetimi (İptal Davası)	899
1. Dava Açma Yetkisi	899
2. Dava Açma Süresi	901
B. Somut Norm Denetimi (İtiraz Yolu)	902
1. Konusu	902
2. Şartları	903
a) Bakılmakta Olan Bir Dava Olmalıdır	903
b) Davaya Bakılmakta Olan Bir “Mahkeme” Olmalıdır	904
c) Uygulanacak Hüküm Olmalıdır	906

d) Mahkeme Uygulanacak Hükmü Anayasaya Aykırı Görmeli veya Aykırılık İddiasının Ciddi Olduğu Kanısına Varmalıdır.....	907
3. İşleyiş Usûlü.....	908
IX. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	910
A. Kararların Çeşitleri.....	910
1. Ret Kararı.....	910
a) İlk İncelemeden (İptidaen) Ret Kararı.....	910
b) Esastan Ret Kararı.....	913
2. İptal Kararı.....	916
B. Kararların Gerekçeli Olması Zorunluluğu.....	917
C. Kararların Kesin Hüküm Gücü.....	919
1. Şekîl Anlamda Kesin Hüküm.....	919
2. Maddî Anlamda Kesin Hüküm.....	920
D. Kararların Taraflar Bakımından Etkisi.....	921
E. Kararların Yürürlüğe Girmesi.....	921
1. Resmî Gazetede Yayımlanması.....	921
2. Bir Yıl Erteleme.....	922
F. İptal Kararının Geriye Yürütme Özelliği.....	923
G. İptal Edilen Kanunun İlgâ Ettiği Kanun Kendiliğinden Yürürlüğe Girer mi?.....	924
X. Anayasa Mahkemesi Kararlarının Bağlayıcılığı.....	926
1. Kararın “Bağlayıcılığı” Ne Anlama Gelir?.....	926
2. Kararın Gerekçesi Bağlayıcı mıdır?.....	927
a) Hâkim Görüşü.....	927
b) Anayasa Mahkemesinin Görüşü.....	928
c) Görüşümüz.....	928
3. Anayasa Mahkemesi Kararları, Anayasa Mahkemesini Bağlar mı?.....	931
4. Anayasa Mahkemesi Kararları Yasama Organını Bağlar mı?.....	932
5. Yasama Organı İptal Edilen Kanunu Tekrar Çıkabilir mi?.....	933
6. Anayasa Mahkemesi Kararları Tali Kurucu İktidarı Bağlar mı?.....	942
7. Tali Kurucu İktidar İptal Edilen Kanunu Anayasa Normu Olarak Kabul Edebilir mi?.....	942
XI. Anayasa Mahkemesinin Çalışma ve Yargılama Usûlü.....	944
1. Toplantı ve Karar Yeter Sayısı.....	944
2. Taleple Bağlılık.....	945
3. Talebin Gerekçesiyle Bağlı Olmamak.....	945
4. Karar Alma Süreci.....	946
5. Anayasa Mahkemesi Çalışma Hızı.....	946
6. Öneriler.....	947
XII. Anayasa Mahkemesi “Yokluk” Kararı Verebilir mi?.....	949
XIII. Anayasa Mahkemesi “Yorumlu Ret Kararı” Verebilir mi?.....	955
XIV. Anayasa Yargısında “İhmal” Sorunu Veya Anayasa Hükümleri Doğrudan Doğruya Uygulanabilir mi?.....	960
A. Sorunun Ortaya Konulması.....	960
B. Anayasa Mahkemesinin İçtihadı.....	961
C. Doktrindeki Görüşler.....	962
D. Görüşümüz.....	963
1. İhmal Mümkündür: m.11’e Dayalı Cevap.....	963
2. İhmal Mümkün Değildir: m.152 ve Geçici m.15’e Dayalı Cevap.....	963
3. Bu İki Cevaptan Hangisi Doğrudur?.....	964
4. m.177/e’den Bir Sonuç Çıkarılabilir mi?.....	965
XV. Anayasa Mahkemesi Yürürlüğü Durdurma Kararı Verebilir mi?.....	970
1. Etkinlik Sağlama Argümanı.....	971

2. “Dava” Kavramı Argümanı	972
3. “İhtiyatî Tedbir” Argümanı	973
4. <i>Argumentum a maiore ad minus</i>	973
5. Hukuk Boşluğu ve Hakimın Boşluk Doldurma Yetkisi Argümanı	974
6. Yetkili Olmak İçin, Yetkinin Tanınmasının Şart Değil, Yetkinin Yasaklanmamasının Yeterli Olduğu Argümanı	975
XVI. Kanun koyucu Gibi Hareketle Yeni Bir Uygulamaya Yol Açacak Biçimde Hüküm Tesis Etme Yasağı	977

Bölüm 23 ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ

I. Teklif	983
A. Yetki	983
B. Şekil	984
C. Konu	985
II. Görüşme	985
A. Komisyonunda Görüşme	986
B. Genel Kurulda Görüşme	986
1. Birinci Görüşmedeki Aşamalar	987
2. İkinci Görüşmedeki Aşamalar	988
III. Karar	990
A. Karar Yetersayısı	990
B. Oylamanın Şekli: Gizli Oy	993
IV. Onay	994
Halkoylaması	997
Anayasa Değişikliği Sürecinde Cumhurbaşkanının Yetkileri	1000
1. Onaylama Yetkisi	1000
2. Geri Gönderme Yetkisi	1000
3. Halkoylamasına Sunmak Yetkisi	1001
V. Anayasanın değiştirilemeyecek Hükümleri	1002
VI. Anayasa Değişikliklerinin Yargısal Denetimi Sorunu	1005
A. 1961 Anayasası Döneminde	1005
1. 1971 Öncesi	1005
a) 16 Haziran 1970 Tarih ve K.1970/31 Sayılı Karar	1006
b) 3 Nisan 1971 Tarih ve K.1971/37 Sayılı Karar	1015
2. 1971’den Sonra	1016
15 Nisan 1975 Tarih ve K.1975/87 Sayılı Karar	1016
B. 1982 Anayasası Döneminde	1022
1. Anayasal Düzenlemeler	1022
2. Anayasa Mahkemesinin İçtihadı: 18 Haziran 1987 Tarih ve K.1987/15 Sayılı Karar	1022
Bibliyografya	1029
İndeks	1047
I. Kavram ve İsim İndeksi	1047
II. 1982 Anayasası Madde İndeksi	1068
III. Anayasa Mahkemesi Kararları İndeksi	1069
Yazarın Özgeçmişi ve Yayın Listesi	1070

ÖRNEKLER

Örnek 1: Seçimin Yenilenmesi Kararı	275
Örnek 2: İstifa Nedeniyle Düşme Kararı.....	302
Örnek 3: Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Kararı	328
Örnek 4: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Seçme Kararı	338
Örnek 5: Tatile Girmeme Kararı	345
Örnek 6: Ara Verme Kararı	345
Örnek 7: Gensoru Neticesinde Güvensizlik Kararı	431
Örnek 8: Bütçe Kanunu.....	435
Örnek 9: Kesin Hesap Kanunu.....	436
Örnek 10: Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesine İzin Verme Kararı	439
Örnek 11: Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye’de Bulunmasına İzin Verme Kararı.....	439
Örnek 12: Milletlerarası Andlaşmanın Onaylanmasını Uygun Bulma Kanunu	442
Örnek 13: Andlaşmanın Onaylanmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı	443
Örnek 14: Milletlerarası Andlaşmanın Onaylanmasına Dair Kararname.....	447
Örnek 15: Cumhurbaşkanı Seçme	486
Örnek 16: Büyükelçi Atama Kararı	502
Örnek 17: Bakanlar Kurulu Karamamesi.....	507
Örnek 18: Ortak (Müşterek) Kararname	508
Örnek 19: Cezanın Kaldırılması Kararı	511
Örnek 20: Rektör Atama Kararı	514
Örnek 21: Bakanlar Kurulunun İstifasına Dair İşlem	560
Örnek 22: Bakanlar Kurulunun Teşkilî İçin Bir Milletvekilinin Görevlendirilmesine Dair İşlem.....	561
Örnek 23: Bakanlar Kurulunun Cumhurbaşkanı Arzına Dair İşlem.....	561
Örnek 24: Bakanlar Kurulunun Atanmasına Dair İşlem	562
Örnek 25: Güvenoyu Kararı	566
Örnek 26: Bakanın Görevden Alınmasına Dair İşlem	601
Örnek 27a: Yetki Kanunu	664
Örnek 27b: Yetki Kanunu	666
Örnek 27c: Yetki Kanunu	667
Örnek 28: Kanun Hükmünde Kararname.....	711
Örnek 29: Ret Kanunu	729
Örnek 30: Onay Kanunu	734
Örnek 31: Aynen Onaylanan Kanun Hükmünde Kararname	734
Örnek 32: Değiştirilerek Onaylanan Kanun Hükmünde Kararname	740
Örnek 33: Değiştirilerek Onay Kanunu	741
Örnek 34: Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi	762
Örnek 35: Onaylanmış Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi	800
Örnek 36: Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi Onay Kanunu	801
Örnek 37: Değiştirilerek Onaylanan Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi	804
Örnek 38: Değiştirerek Onay Kanunu (Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesine İlişkin)	804
Örnek 39: Olağanüstü Halin Uzatılması Kararı	811
Örnek 40: Olağanüstü Hal İlan Kararının Onaylanmasına Dair TBMM Kararı	813
Örnek 41: Sıkıyönetim Süresini Uzatma Kararı	818
Örnek 42: Sıkıyönetim İlan Kararının Onaylanması Kararı	820
Örnek 43: Anayasa Mahkemesi Üyelğine Seçme Kararı	869

“Kemal Gözler, *Türk Anayasa Hukuku*, Bursa, Ekin, 2000, 1072 s.” künyeli kitabın “İçindekiler”idir. Kitabın tamamına www.anayasa.gen.tr/tah.pdf den ulaşılabilir.

Bu Sayfanın İnternet Adresi: www.anayasa.gen.tr/tah-icindekiler.pdf

Bu Kitabın PDF Versiyonunun İnternet Adresi: www.anayasa.gen.tr/tah.pdf

PDF Versiyonun İnternette Yayınlanış Tarihi: 22 Ocak 2016

Bu Kitabın Yayınlandığı İnternet Sitesi: www.anayasa.gen.tr

Editör ve Sorumlu: [Kemal Gözler](#)

E-Mail: kgozler[at]hotmail.com